05/11/2022

Η καλλιέργεια της πίστης στα σχολεία: Υπό διωγμόν η Ορθοδοξία στα ελληνικά σχολεία – Ανθίζουν τα Ιμάμ Χατίπ στην Τουρκία

/ Επικαιρότητα

Έντονες αντιδράσεις, αλλά και την άμεση παρέμβαση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου, προκάλεσε η ερώτηση που κατέθεσαν 18 βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ προς το υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, διαμαρτυρόμενοι για την επιλογή του Δήμου Αθηναίων να παραχωρήσει κατά τις απογευματινές ώρες σχολικές αίθουσες σε ιερούς ναούς της Εκκλησίας, προκειμένου να υλοποιούν εκεί τα προγράμματά τους. Τα οποία δύναται να παρακολουθήσει κανείς ελευθέρως, όχι υποχρεωτικώς.

Της Δέσποινας Σωτηρίου

Η ερώτηση των βουλευτών τη αξιωματικής αντιπολίτευσης ήρθε μετά τις

καταγγελίες που διετύπωσε η **Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.** Η ΕΕΔΑ επισημαίνει ότι “η θρησκευτική κατήχηση δεν μπορεί να έχει καμία θέση στην εκπαίδευση ή σε δράσεις που σχετίζονται με τον χώρο του σχολείου και επικρίνει τον Δήμο Αθηναίων και το υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων γιατί -δια της αδράνειας του ή της σιωπηρής έγκρισής τους- επιτρέπουν την **«εισπήδηση» της Εκκλησίας στην εκπαίδευση** μέσω της συστηματικής παρουσίας ιερέων και κατηχητών στον εκπαιδευτικό χώρο”.

Και προχωρεί ακόμα περαιτέρω τονίζοντας ότι **ο Δήμος Αθηναίων** «αποδεικνύεται ανακόλουθος και κατώτερος των περιστάσεων επιτρέποντας να καταστούν οι σχολικές εγκαταστάσεις πεδίο ελεύθερης δράσης του ιδεολογικού μηχανισμού της Εκκλησίας, όχι μόνο σε πρακτικό επίπεδο μέσω της σχετικής παραχώρησης, αλλά και σε συμβολικό».

Κι όλα αυτά την ώρα, που στη γειτονική μας χώρα τα θρησκευτικά σχολεία ανθίζουν, το σχέδιο για ανάπτυξη του μουσουλμανικού τόξου προχωρά και οι τουρκικές προκλήσεις με επίκεντρο τα ορθόδοξα προσκηνύματα δεν σταματούν.

Η Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων (Diyanet) είναι ένας από τους ισχυρότερους δημόσιους φορείς στην Τουρκία. Το 2002, χρονιά που το κόμμα του Ερντογάν ανήλθε στην εξουσία, είχε 72.000 υπαλλήλους. Σήμερα απασχολεί 130.000 υπαλλήλους. Αντιστοίχως η κρατική χρηματοδότηση το 2002 ήταν 450 εκατ. ευρώ. Το 2019 ανήλθε σε 1,5 δισ. ευρώ, περισσότερα και από το τουρκικό υπουργείο Εσωτερικών. Κι όπως γράφει η Ahval, παρά τα σημαντικά οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα, την τετραετία 2020-2023 προβλέπεται να δαπανήσει 10 δισ. ευρώ.

Η Diyanet διευθύνει τα «κατηχητικά του Κορανίου» (Kuran kursu). Το 2002, τα συγκεκριμένα κατηχητικά ήσαν 3.699. Το 2020 είχαν ανέλθει σε 18.675 και η ετήσια δαπάνη για αυτά ανερχόταν σε 1,45 δισ. ευρώ. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και στη δημόσια εκπαίδευση.

Εκτός από τα κατηχητικά υπάρχουν και τα «ιμάμ χατίπ» θρησκευτικά σχολεία για μαθητές από 10 έως 18 ετών. Παραδοσιακά δίνουν έμφαση στη διδασκαλία του ιερού Κορανίου. Στο παρελθόν απευθύνονταν σε όσους επιθυμούσαν να γίνουν ιμάμηδες σε τεμένη. Το 2012 εξισώθηκαν με τα λοιπά δημόσια σχολεία. Το 2002 υπήρχαν 450 «ιμάμ χατίπ» με 63.000 μαθητές. Το 2019 είχαν εκτοξευθεί στις 5.138 με 1.300.000 μαθητές . Στο λυκειακό επίπεδο οι 645.000 μαθητές που τα παρακολουθούν ανέρχονται μόλις στο 11% του συνολικού αριθμού μαθητών λυκείων της Τουρκίας. Το κράτος όμως δαπάνησε στα λυκειακά «ιμάμ χατίπ» το 23% του σχετικού προϋπολογισμού του.

Αίσθηση προκαλούν και τα στοιχεία που παραθέτει στην επίσημη ιστοσελίδα του ο Άγγελος Συρίγος, Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων αν. καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο:

Η Diyanet διευθύνει και τις 85.000 τεμένη της Τουρκίας (το 10% των οποίων χτίστηκε επί Ερντογάν-στοιχεία 2015) καθώς και 2.000 τεμένη στο εξωτερικό. Τα 900 από αυτά βρίσκονται στη Γερμανία και ελέγχονται μέσω μιας θυγατρικής οργανώσεως που ονομάζεται DITIB. Στελεχώνονται από ιμάμηδες που στέλνει το Diyanet και πληρώνονται από την Τουρκία (πηγή: Deutche Welle, 28.9.2018). Παράλληλα, το Diyanet έχει στόχο να χτίσει 30 γιγαντιαία τεμένη στις πέντε ηπείρους. Προς το παρόν έχει χτίσει 103 τεμένη σε 12 χώρες με κόστος 440 εκατ. ευρώ: Μόσχα κόστος 170 εκατ.· Τίρανα 56 εκατ.· Κολωνία 45 εκατ.· Κέμπριτζ 26 εκατ.· (πηγή: BBC, 23.5.2019).

Τα σχολεία Ιμάμ Χατίπ στην Τουρκία

Τα θρησκευτικά σχολεία καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν από ιερατικές – θεολογικές σχολές κοσμικού χαρακτήρα στις 3 Μαρτίου 1924 στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού του τουρκικού κράτους από τον **Μουσταφά Κεμάλ.**

Χαρακτηριστική είναι η γελοιογραφία που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Akbaba το 1924 που δείχνει τον Μουσταφά Κεμάλ να απορρίπτει τα θρησκευτικά πρόσωπα και τους θεσμούς.

“Η καταιγίδα της ανανέωσης κατέστρεψε ολοσχερώς τους ξεπερασμένους θεσμούς στη χώρα”, γράφει ο υπότιτλος και οι πινακίδες μέσα στη “χοάνη”, σουλτανάτο, μαντρέσα και σαρία.

Το 1930 τα σχολεία Ιμάμ Χατίπ έπαυσαν να υπάρχουν λόγω έλλειψης μαθητών και δεν γινόταν σχετική εκπαίδευση μέχρι το 1984.

Μεταξύ 1930 και 1948, λειτούργησαν τα "κατηχητικά του Κορανίου" (Kuran kursu) από το Diyanet.

Τα σχολεία Ιμάμ Χατίπ άνοιξαν ξανά το 1951 και από το 1976 φοιτούν σε αυτά και κορίτσια. Το 2013 εξισώθηκαν με τα λοιπά δημόσια σχολεία. [Πηγή: Κανονισμός Ιδρυμάτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΜΕΒ]

Απευθύνονται σε μαθητές από 10 έως 18 ετών και υπάρχουν 2 βαθμίδες, για παιδιά 10 έως 13 ετών (Γυμνάσιο) και 14 έως 18 ετών (Λύκειο).

Ερντογάν και Ιμάμ Χατίπ

Ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν σπούδασε σε ένα από τα πρώτα θρησκευτικά σχολεία Ιμάμ Χατίπ της Τουρκίας και είναι ένθερμος υποστηρικτής αυτών. Το σχολείο μετονομάστηκε σε "Ανώτερο Σχολείο Ανατολίας Ιμάμ Χατίπ Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν" μετά την ανακατασκευή του, που άγγιξε τα 11 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ.

Από το 2002 που βρίσκεται στην εξουσία το **Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) και ο Ερντογάν** (2003-2014 ως Πρωθυπουργός και από το 2014 έως σήμερα -2022- ως Πρόεδρος), τα θρησκευτικά σχολεία Ιμάμ Χατίπ έχουν υπερ-δεκαπλασιαστεί. Το 2002 ήταν 450 ενώ το 2019 έγιναν 5.138 με 1.300.000 μαθητές

Οι μαθητές που φοιτούν σε αυτά τείνουν να έχουν χαμηλότερες ακαδημαϊκές επιδόσεις κατά μέσο όρο από τα σχολεία με κοσμικό προσανατολισμό.

Πολλοί φτωχοί μαθητές στην Τουρκία αναγκάζονται να φοιτήσουν στα σχολεία Ιμάμ Χατίπ λόγω έλλειψης επιλογών στον τόπο διαμονής τους ή λόγω μη ικανοποιητικής επίδοσης στις εισαγωγικές εξετάσεις που έχει ως αποτέλεσμα να μην έχουν άλλη επιλογή.

Σε αυτό συμβάλλει και η αύξηση των Λυκείων Ιμάμ Χατίπ που λειτουργούν ως οικοτροφεία. Το σχολικό έτος 2022-2023 ο αριθμός των Λυκείων Ιμάμ Χατίπ με ξενώνες αυξήθηκε κατά 68 (σχολικό έτος 2021-2022: 467, 2022-2023: 535). Από το σύνολο των Λυκείων Ιμάμ-Χατίπ το 72% είναι οικοτροφεία.

Από τα συνολικά 1.238 Λύκεια-οικοτροφεία, τα 535 είναι Ιμάμ Χατίπ.

Ο Ερντογάν σε ομιλία του σε μαθητές των Ιμάμ Χατίπ προσπάθησε να συνδέσει τα υπόλοιπα σχολεία με την τρομοκρατία. Ο υπαινιγμός του ότι τα υπόλοιπα πλην των ιμάμ-χατίπ σχολεία “εκπαιδεύουν τρομοκράτες και αναρχικούς” είχε προκαλέσει αντιδράσεις στο εσωτερικό της Τουρκίας.

Σε έρευνα του 2020 από το Κέντρο Εκπαίδευσης Αξιών του Ιδρύματος Ensar:

38% επέλεξαν να σπουδάσουν οι ίδιοι στο Ιμάμ-Χατίπ

51% είπαν ότι εγγράφηκαν επειδή το ήθελαν οι οικογένειές τους

44% εγγράφηκαν επειδή η βαθμολογία τους δεν ήταν αρκετή για το σχολείο που επιθυμούσαν

22% εγγράφηκαν επειδή αντικατοπτρίζει τις πεποιθήσεις τους

Στα αποτελέσματα της έρευνας αποτυπώθηκε επίσης ότι ο σκοπός που δημιουργήθηκαν τα λύκεια Ιμάμ-Χατίπ, η “ανατροφή θρησκευτικών ανδρών” παρέμεινε χαμηλός καθώς 17% εγγράφηκαν γιατί ήθελαν να γίνουν ιμάμηδες ή ιεροκήρυκες.

Τα σχολεία Ιμάμ Χατίπ έξω από την Τουρκία

Σύμφωνα με το Diyanet έχουν δημιουργηθεί και υποστηρίζονται 25 σχολεία συνολικά σχολεία στο εξωτερικό (Αζερμπαϊτζάν, Καζακστάν, Κιργιστάν, Ρουμανία,

Βουλγαρία, Σομάλια, Μαλαισία, Μπαγκλαντές, Αϊτή, Μογγολία, Παλαιστίνη, Γεωργία, Πακιστάν και στα Κατεχόμενα στην Κύπρο). Στα σχολεία αυτά, με στοιχεία του 2021, φοιτούσαν συνολικά 8.193 μαθητές ενώ έχουν αποφοιτήσει από τηνέναρξη της λειτουργίας τους 9.601 μαθητές.

Επίσης 2.595 μαθητές από 111 χώρες φοιτούν στην Τουρκία με υποτροφίες.

Επιστροφή στην Ελλάδα

Επιστρέφοντας στα δικά μας, κατά τη διάρκεια της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου την περασμένη εβδομάδα, διαβάσθηκε η επιστολή – απάντηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμου που εστάλη στις 26 Οκτωβρίου προς τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης Αλέξη Τσίπρα η ο-ποία α-να-φέ-ρε-ται στην πρό-σφατη ε-ρώ-τηση στη Βουλή που κα-τέ-θε-σαν Βου-λευ-τές του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. με θέμα: **«Με τη “βούλα” της Υ-πουρ-γού Παι-δείας και του Δη-μάρ-χου Α-θη-ναίων τα σχο-λεία του Δή-μου της Α-θή-νας με-τα-τρέ-πον-ται σε κα-τη-χη-τικά κέν-τρα της Εκ-κλη-σίας»** με ρατ-σι-στι-κούς και α-νυ-πό-στα-τους ι-σχυ-ρι-σμούς για ***«ει-σβολή του α-νορ-θο-λο-γι-σμού, του σκο-τα-δι-σμού και του θρη-σκευ-τι-κού προ-ση-λυ-τι-σμού στην εκ-παί-δευση».***

Τι λέει η Ερώτηση βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ

Με πρωτοβουλία του Τομεάρχη Παιδείας, **Νίκου Φίλη** και της Αν. Τομεάρχη Παιδείας, Μερόπη Τζούφη την οποία συνυπογράφει και η Τομεάρχης Πολιτισμού, Σία Αναγνωστοπούλου, οι συγκεκριμένοι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσαν στις 18

Οκτωβρίου την επίμαχη κοινοβουλευτική ερώτηση προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Συγκεκριμένα έκαναν λόγο μεταξύ άλλων για *"εισβολή του ανορθολογισμού, του σκοταδισμού και του θρησκευτικού προσηλυτισμού που έχει χτυπήσει "κόκκινο" στα χρόνια της ΝΔ και της θητείας της υπουργού Παιδείας Ν. Κεραμέως στην εκπαίδευση.... Πολλά τα παραδείγματα, από την πολτοποίηση των σύγχρονων Προγραμμάτων Ιστορίας, τον εξοβελισμό της Κοινωνιολογίας και της Πολιτικής Παιδείας από το Λύκειο (που πρόσφατα χαρακτηρίστηκε παράνομη από το ΣτΕ), την έγκριση ημερίδων παραχριστιανικών οργανώσεων, την προώθηση δήθεν εκπαιδευτικού υλικού κατά των αμβλώσεων στα σχολεία (που μετά την κατακραυγή ακυρώθηκε) ή τη σκανδαλώδη συνεργασία της υπουργού Παιδείας με τον άλλο υπουργό και πωλητή αρχαιογνωσίας σε 5χρονα παιδιά, Άδωνη Γεωργιάδη."*

Ο Νίκος Φίλης

Διαβάστε επίσης:

ΔΙΣ: Επιστολή – απάντηση Ιερώνυμου σε Τσίπρα στην Ερώτηση βουλευτών ΣΥΡΙΖΑ ότι μετατρέπονται σε κατηχητικά τα σχολεία